

Categorie aanleggen, onderhouden en verwijderen groene elementen

Omschrijving categorie en werkgebied

Bij **aanlegwerkzaamheden** gaat het met name om plantwerk en de voorbereidend werkzaamheden. Bij **onderhoud** denken we aan schoffelen, snoeien en zagen of het onderhouden van poelen (met handgereedschap).

Bij **verwijderen** gaat het om het weghalen van struiken, bomen en bijbehorend beschermingsmateriaal.

De Groene Motor stelt gereedschap beschikbaar via het gereedschapsdepot, op voorwaarde dat gebruikers de instructies volgen en de juiste persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's) gebruiken.

1

Risico's

Bij het werken met gereedschap voor aanleg, onderhoud en verwijdering van groene elementen bestaat het gevaar op:

- verwondingen door het werken met machines met draaiende of knippende delen;
- blessures of overbelasting bij het werken met spades en grondboren (zowel hand- als machinale grondboren) door harde elementen in de grond, zoals wortels of stenen;
- blessures door trillingen bij het werken met machinaal gereedschap;
- blessures of overbelasting door gereedschap met een verkeerde steellengte;
- raken van kabels en leidingen bij graafwerkzaamheden, wat gevaarlijke situaties kan veroorzaken.

Organisatie

Door veilig te werken, kun je de risico's van bovengenoemde werkzaamheden beperken. Houd daarom rekening met de volgende punten:

- Je dient fysiek in staat te zijn om de werkzaamheden uit te voeren.
- Alleen vrijwilligers die de juiste instructie hebben gehad en beschikken over voldoende ervaring, vaardigheden en kennis, mogen met de gereedschappen werken.
- Vul enige tijd voor aanvang van de werkzaamheden het werkdagformulier in.
- Maak vlak voor aanvang van de werkzaamheden een last minute risico-inventarisatie. Neem even rustig de tijd om te bekijken of je de werkzaamheden op een logische en veilige manier kunt uitvoeren. Controleer dus of het terrein geschikt is: niet te nat, onstabiel, enzovoort. Zijn er omstandigheden die veilig werken niet mogelijk maken? Ga dan niet aan het werk!
- Zorg voor een goedgekeurde EHBO-trommel en neem deze altijd mee het veld in.
- Werk altijd met minimaal twee personen.
- Gebruik de juiste persoonlijke beschermingsmiddelen.
- Controleer je lichaam en kleding regelmatig op tekenen en verwijder deze zo snel mogelijk.
- Gebruik gereedschappen alleen voor werkzaamheden waarvoor ze bedoeld zijn.
- Wissel werkzaamheden regelmatig af en neem voldoende pauzes.
- Pas de werkzaamheden en het werktempo aan de weersomstandigheden aan. Werk op warme dagen niet in de volle zon en neem voldoende drinkwater en zonnebrandmiddel mee. Ga bij storm en onweer niet aan de slag.
- Berg het gereedschap veilig op en dek scherpe delen af tijdens het vervoer.
- Bij het graven van een gat of het openbreken van een pad, plaats markeringen, zoals pionnen en lint.

Categorie aanleggen, onderhouden en verwijderen groene elementen

Soorten gereedschap

Gazon

<p>Graskantensteker</p> 	<p>Graskantschaar</p> 	<p>Gazonbeluchter</p>
---	---	---

Park

<p>Bladhark kunststof</p> 	<p>Tuinhark</p> 	<p>Verplantschepje</p>
<p>Ballast schop</p> 	<p>Tuinslang</p> 	<p>Spitwroeter</p>

Categorie aanleggen, onderhouden en verwijderen groene elementen

Onkruid en exoten bestrijding

<p>Disteltrekker</p> 	<p>Schoffel</p> 	<p>Hak</p>
<p>Berenklauwboor</p> 	<p>Zuringsteker</p> 	<p>Tegelkrabber</p>
<p>Bezem</p> 	<p>Handveger</p> 	<p>Stofblik</p>
<p>Kruiwagen ijzer (voor zware last)</p> 	<p>Kruiwagen kunststof (voor bladafval en takken)</p> 	

Categorie aanleggen, onderhouden en verwijderen groene elementen

Gereedschappen om te graven, zoals spade en bats (zie het instructieblad 'Graven, spitten en grondwerkzaamheden').

Gereedschappen om te zagen en te snoeien, zoals snoeischaar, takkenschaar, pistoolzaag, driehoekzaag, jirizaag, bijl en kloofhamer (zie het instructieblad 'Zagen, snoeien en afzetten').

Accu gereedschap zoals bosmaaier, heggenschaar, bladblazer, frees, borstel en stokzaag (zie instructies leverancier).

4

Technische eisen

- Werk alleen met schoon en scherp gereedschap.
- Machinaal gereedschap dient gekeurd te zijn.
- Stelen moeten splintervrij zijn en bij de lichaamslengte van de gebruiker passen. Zo bepaal je de juiste steellengte van een spade: houd de spade vast onder het handvat en zet de spade op de grond. Wanneer je elleboog in een hoek van 90° staat, is de lengte van de spade goed. Zo bepaal je de juiste lengte van een bats: zet de bats op de grond. De bovenkant van de bats moet onder de oksel geklemd kunnen worden.
- Werk als het kan met motorisch gereedschap met een accu, zodat je het inademen van uitlaatgassen voorkomt. Bovendien geven deze machines minder geluid en trillingen.

Werktechniek

Een goede werktechniek maakt het werk aanzienlijk lichter. Aanbevelingen bij deze werkzaamheden zijn:

- Buk niet maar hurk.
- Werk met een rechte (niet gedraaide) rug.
- Wissel regelmatig van werkhouding.
- Houd de werkplek opgeruimd en schoon.

PBM's

Welke PBM's je gebruikt, is afhankelijk van de werkzaamheden die je uitvoert. Bij het aanleggen, onderhouden en verwijderen van groene elementen gebruik je (bij voorkeur):

- werkhandschoenen, afgestemd op de omstandigheden;
- veiligheidsschoenen of veiligheidslaarzen;
- veiligheidshesje bij werk langs de weg;
- Glad afgewerkte goed sluitende en doelmatige werkkleding;
- veiligheidshelm bij werk onder bomen.

Bij machinaal gereedschap zijn de volgende PBM's gewenst:

- veiligheidsbril;
- veiligheidshelm met gehoor- en gelaatsbescherming;
- gehoorkappen.

